

Силабус курсу Екологічне виховання та страхування

Освітній ступінь – бакалавр
Галузь знань: 10 Природничі науки
Спеціальність: 101 Екологія
Освітньо-професійна програма
«Екологія»
Кількість кредитів – 5

Рік підготовки, семестр – 4 рік, VII семестр

Компонент освітньої програми: вибірковий

Дні занять: понеділок, 12.45-15.40, ауд. 158
Консультації: середа 14.20-15.40, ауд. 154

Мова викладання: українська

Керівник курсу

к. біол.н., доц. Лісова Наталія Олегівна

Контактна інформація lis_nat@tnpu.edu.ua; 0352-43-61-54

Опис дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Екологічне виховання та страхування» є формування методичних засад екологічного виховання та вивчення основних аспектів екологічного страхування, допомогти майбутнім фахівцям у оволодінні основними теоретичними знаннями та практичними вміннями щодо формування екологічно-грамотної особистості і колективу та навчити їх застосовувати ці знання і вміння в майбутній екологічній діяльності. Акцентується увага на теорії та методиці екологічного виховання, положеннях екологічного страхування.

Навчальний контент

№ з/п	Теми	Результати навчання
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Методичні засади екологічного виховання	
1	Тема 1. Історія еволюції екологічного мислення.	Знати екологічні аспекти мислення в античний період, період середньовіччя, період географічних відкриттів, XVI століття, XVII-XVIII століття, XIX століття, XX- XXI століття. Розуміти здобутки основних екологічних шкіл, екологізацію суспільної свідомості в XXI столітті.
2	Тема 2. Концепція екологічної освіти України.	Розуміти мету і принципи екологічної освіти і виховання. Зміст і структура концепції екологічної освіти. Стратегічні напрямки і тактичні завдання розвитку екологічної освіти. Основні мотиви екологічного виховання.
3	Тема 3. Форми, методи і засоби екологічного виховання.	Знати методи навчально-виховного

		<i>процесу, форми екологічного виховання, засоби екологічного виховання. Проводити аналіз основних груп методів виховання: методи формування свідомості; методи формування суспільної поведінки; методи стимулювання діяльності та поведінки; методи контролю й аналізу рівня вихованості.</i>
4	<i>Тема 4. Екологічне виховання дітей дошкільного віку.</i>	<i>Знати мету та завдання екологічного виховання в дитячих закладах. Розуміти процес формування екологічних знань у дітей дошкільного віку. Вміти трактувати систему роботи з екологічного виховання. використання художньої літератури як основи виховання дошкільнят, почуття як основний механізм впливу на свідомість дошкільнят, бесіду як основну форму роботи з дітьми.</i>
5	<i>Тема 5. Екологічне виховання школярів.</i>	<i>Розуміти гру як засіб екологічного виховання в школі, застосування екологічних дослідів для формування екологічної культури. Розрізняти форми роботи з обдарованими дітьми, організація дослідницької роботи для школярів.</i>
6	<i>Тема 6. Екологічне виховання молоді.</i>	<i>Розуміти екологічне виховання студентів у ВНЗ України, підготовку фахівців екологів. Знати про "екологізація" природничих і гуманітарних дисциплін у закладах освіти України.</i>
7	<i>Тема 7. Екологічна культура.</i>	<i>Вміти трактувати екологічну культуру: зміст, тлумачення і еволюція терміну. Розуміти екологічну культуру як фахову діяльність спеціаліста-еколога, структуру екологічної культури.</i>
8	<i>Тема 8. Екологічна особистість.</i>	<i>Розуміти екологічну особистість як форму вияву екоцентричного типу свідомості. Знати основні завдання формування екологічної особистості, особливості характеристики екологічної особистості.</i>
9	<i>Тема 9. Екологічна етика.</i>	<i>Знати про екологічну етику як вчення про моральні відносини, розвиток і становлення екологічної етики, цінності природи, етичні принципи і правила поведіння з природою.</i>

	<i>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Основні аспекти екологічного страхування</i>	
10	<i>Тема 10. Основні положення екологічного страхування</i>	<i>Знати умови екологічного страхування. Розуміти світовий досвід екологічного страхування. Мати поняття "забруднення" в екологічному страхуванні, класифікація збитків. Знати можливості проведення екологічного страхування, визначення страхування, його необхідність і сутність. Вміти трактувати страховий інтерес і об'єкт страхування, місце страхування в системі економічних категорій.</i>
11	<i>Тема 11. Впровадження екологічного страхування в Україні</i>	<i>Розуміти методичні аспекти впровадження екологічного страхування в Україні, особливості впровадження екологічного страхування, проблеми та перспективи впровадження екологічного страхування в Україні, основні шляхи і проблеми екологічного страхування в Україні.</i>
12	<i>Тема 12. Види і форми екологічного страхування в Україні</i>	<i>Знати про об'єкти екологічного страхування в Україні, і види та організаційно- правові форми страховиків. Розуміти роль і завдання страхових організацій в системі екологічного страхування в Україні.</i>
13	<i>Тема 13. Страхування екологічних ризиків</i>	<i>Знати про страхування відповідальності суб'єктів господарювання на об'єктах підвищеної небезпеки, страхування відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків при перевезенні небезпечних вантажів, страхування відповідальності перед третіми особами.</i>
14	<i>Тема 14. Специфіка страхування в екологічній сфері</i>	<i>Розуміти екологічне страхування: поняття, юридична природа, правове регулювання екологічного страхування в Україні. Знати про договір екологічного страхування: умови, правила оформлення, умови підтвердження, ковернота, брокерські послуги.</i>
15	<i>Тема 15. Види екологічного страхування</i>	<i>Розрізняти обов'язкове екологічне страхування в Україні. Знати особливості традиційних видів добровільного страхування в екологічній сфері. Вміти трактувати обов'язкове страхування як вид цивільної відповідальності.</i>

16	<i>Тема 16. Страхове законодавство в Європейському союзі</i>	<i>Розуміти єдиний ринок страхових послуг. Знати про страхування життя та види страхування, інші ніж страхування життя, технічні резерви та управління активами, вимоги щодо платоспроможності та бухгалтерського обліку, страхові групи та фінансові конгломерати, реорганізацію і припинення діяльності.</i>
----	--	--

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 01.	Знання і розуміння предметної області та професійної діяльності.
ЗК 02.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
ЗК 03.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК 04.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.
ЗК 09.	Здатність працювати в команді.
ЗК 10.	Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК 11.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ФК 14.	Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.
ФК 24.	Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування.
ФК 25.	Здатність до опанування міжнародного і вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.

Формування програмних результатів навчання

Індекс в матриці ОП	Програмні результати навчання
ПРН 02.	Розуміти основні екологічні закони, правила і принципи охорони довкілля та природокористування.
ПРН 03.	Розуміти основні концепції, теорії та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття

	рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.
ПРН 07.	Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.
ПРН 08.	Уміти проводити пошук інформації з використанням різних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.
ПРН 09.	Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.
ПРН 13.	Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.
ПРН 14.	Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.
ПРН 15.	Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів.
ПРН 19.	Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.

Літературні джерела

1. Агейкіна Р.В. Екологічне виховання: досвід організації. *Виховна робота в шк.* 2005. Січ. (№ 1). С. 28-29.
2. Алексеєнко М. Страхування вкладів фізичних осіб: практика та шляхи її вдосконалення. *Економіка України.* 2002. № 3. С. 17-24.
3. Баклицька Т.В. Робота шкільної бібліотеки з екологічного виховання. *Шкільний. світ.* 2001. Трав. (№ 18). С. 7.
4. Базилевич В.Д., Базилевич Н.С. Страхова справа, К.: Знання, 2000, 178с.
5. Екологічна освіта для сталого розвитку в запитаннях та відповідях / за ред. О.І.Бондаря. Херсон: Видавець Гринь Д.С., 2015. 227с.
6. Закон України про "Про освіту" від 16.07.2019. №38-39. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
7. Концепція екологічної освіти України. Затверджена рішенням Колегії Міністерства освіти і науки України, протокол № 13/6-19 від 20.12.2001 року.
8. Національна стратегія розвитку освіти України на період до 2021 року. Затверджено Указом Президента України від 25 червня 2013 року № 44/2013.
9. Освіта для збалансованого розвитку : досвід українських освітян. *Бібліотека ВЕЛ. Серія «Екологічна освіта та виховання».* 2007. № 1. С.37-45.

Електронна база

підручників

<http://pidruchniki.ws>

Наукові видання Київського національного університету ім. Т.Шевченка

<http://papers.univ.kiev.ua>

Сайт національної бібліотеки ім. В.Вернадського

<http://www.irbis-nbuv.gov.ua>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої

максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-9) усне опитування, тести, завдання	35
Модуль 2 (теми 10-16) усне опитування, тести, завдання	35
Виступ (теми 1-16)	30

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Електронне навчання в системі MODLE